

PROVINCES

High-risk

แนวทาง
การให้วัคซีน
ป้องกัน
โรคโปลิโอ

เสริม พื้นที่เสี่ยง

ปี 2567

แนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง 8 จังหวัด พ.ศ. 2567

หลักการและเหตุผล

ตามที่ประเทศไทยได้มีการดำเนินการโครงการกวาดล้างโรคโปลิโอ ตั้งแต่ปี 2533 โดยมีการดำเนินงานเร่งรัดมาตรการการกวาดล้างโรคโปลิโออย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าตามลำดับ จนทำให้สามารถรักษาสถานะการปลอดโรคโปลิโอในประเทศไทยได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมาตรการที่สำคัญ คือ เร่งรัดระดับความคลุมของการได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเด็กกลุ่มเป้าหมายอายุต่ำกว่า 5 ปี พร้อมให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยงเป็นประจำ เพื่อให้เด็กกลุ่มเป้าหมายได้ครอบคลุมอยู่ในระดับที่สูง

จากข้อมูลสถานการณ์การระบาดของโรคโปลิโอทั่วโลกในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ยังคงพบการระบาดผู้ป่วยจากเชื้อไวรัสโปลิโอตามธรรมชาติ (Wild Poliovirus : WPV) สายพันธุ์ที่ 1 อีกทั้งแนวโน้มพบผู้ป่วยโปลิโอจากเชื้อไวรัสโปลิโอสายพันธุ์วัคซีนกลายพันธุ์ (Circulating vaccine-derived poliovirus: cVDPV) เพิ่มสูงขึ้นในหลายประเทศ ในปี 2566 พบการระบาดผู้ป่วยโปลิโอจากเชื้อไวรัสโปลิโอสายพันธุ์วัคซีนกลายพันธุ์ (Circulating vaccine-derived poliovirus: cVDPV) จำนวน 501 ราย ใน 25 ประเทศ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ที่มีการรายงานการระบาดของเชื้อไวรัสโปลิโอสายพันธุ์วัคซีนกลายพันธุ์ สายพันธุ์ที่ 2 (cVDPV2) จำนวน 6 ราย และยังคงพบการระบาดอย่างต่อเนื่อง จึงมีความเสี่ยงสูงที่เชื้อไวรัสโปลิโอแพร่เข้ามาระบาดในประเทศไทย โดยเฉพาะพื้นที่ใกล้เคียงการระบาดของโรคโปลิโอ พื้นที่ที่มีความครอบคลุมการรับวัคซีนต่ำอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการพบผู้ป่วยโรคโปลิโอในอนาคต

อย่างไรก็ตาม กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินโครงการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยงตั้งแต่ปี 2562 และกำหนดให้มีโครงการรณรงค์วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง พ.ศ. 2563 – 2567 (แผนระยะยาว 5 ปี) ในพื้นที่ที่ความครอบคลุมการรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอต่ำและพื้นที่ที่มีพรมแดนติดกับพื้นที่การระบาดของโรคโปลิโอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับภูมิคุ้มกันของเด็กในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคโปลิโอให้สูงเพียงพอต่อการป้องกันโรคโปลิโอ และรักษาสถานะการปลอดโรคโปลิโอในประเทศไทย ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการรับรองผลการกวาดล้างโรคโปลิโอ การกำจัดโรคหัดและหัดเยอรมันแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2567 จึงได้เห็นชอบให้มีการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง พ.ศ. 2567 ได้แก่ พื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง และพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนตะวันตก (ไทย - เมียนมา) ซึ่งเป็นพื้นที่พื้นที่ที่ความครอบคลุมการรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอต่ำ พื้นที่ที่มีพรมแดนติดกับพื้นที่การระบาดของโรคโปลิโอ และมีความเสี่ยงจากการเคลื่อนย้ายและการอพยพประชากรพื้นที่พรมแดนสูง

กระทรวงสาธารณสุข โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรับรองผลการกวาดล้างโรคโปลิโอ การกำจัดโรคหัดและหัดเยอรมันแห่งชาติ จึงได้จัดทำแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง 8 จังหวัด พ.ศ. 2567 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยบริการวัคซีน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป้าหมายได้เตรียมการและวางแผนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องในการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอต่อไป

แนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง 8 จังหวัด พ.ศ. 2567

การให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง ที่มีลักษณะการให้วัคซีนในวงกว้าง และทำพร้อมกัน ในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาสั้นๆ **โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วัคซีนแก่เด็กไทย และต่างชาติ ในพื้นที่เสี่ยง จำนวน 2 ครั้ง ห่างกันอย่างน้อย 4 สัปดาห์** โดยมีการสำรวจและนัดหมายเด็กมารับวัคซีน พร้อมทั้งการลงพื้นที่ให้บริการถึงหน้าประตูบ้าน เพื่อให้เด็กในพื้นที่เสี่ยงได้รับวัคซีนครอบคลุมทุกคน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับภูมิคุ้มกันของเด็กในพื้นที่ให้สูงขึ้นเพียงพอต่อการป้องกันการเกิดโรคโปลิโอ โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคโปลิโอ พื้นที่ที่มีความครอบคลุมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอต่ำ และพื้นที่มีเขตพรมแดนติดกับประเทศที่เกิดการระบาดของโรคโปลิโอ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พื้นที่เสี่ยงในการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริม 8 จังหวัด ดังนี้

1.1 พื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง ได้แก่

- จังหวัดยะลา
- จังหวัดปัตตานี
- จังหวัดนราธิวาส
- จังหวัดสงขลา (4 อำเภอ) คือ อำเภอจะนะ สะบ้าย้อย เทพา และนาทวี

1.2 พื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนตะวันตก (ไทย-เมียนมา) ได้แก่

- จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ อำเภอเมือง ขุนยวม ปาย แม่สะเรียง แม่ลาน้อย สบเมย และปางมะผ้า
- จังหวัดตาก คือ อำเภอแม่สอด แม่ระมาด ท่าสองยาง พบพระ และอุ้มผาง
- จังหวัดกาญจนบุรี คือ อำเภอเมือง ไทรโยค สังขละบุรี ทองผาภูมิ และด่านมะขามเตี้ย
- จังหวัดราชบุรี คือ อำเภอสวนผึ้ง

2. ประชากรเป้าหมาย :

เด็กไทยอายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กต่างชาติอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยไม่ต้องคำนึงถึงประวัติการได้รับวัคซีนในอดีตมาก่อน

ข้อเสนอ: ยกเว้นในกรณีเด็กยังไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเลย ไม่แนะนำให้หยอด OPV เพราะมีความเสี่ยงในการเกิด VAPP จะแนะนำให้หยอดได้เฉพาะในเด็กที่เคยได้รับ IPV 1 แล้วอย่างน้อย 2 สัปดาห์

3. กำหนดการดำเนินการรณรงค์

3.1 พื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง

กิจกรรม	ช่วงเวลา
1) วางแผนปฏิบัติงาน (Micro-planning)	มี.ค. - ก.ย. 2567
2) สำรวจจำนวนกลุ่มเป้าหมาย	มี.ค. - เม.ย. 2567
3) จัดส่งวัคซีนไปยังโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP)	ก.ค. - ส.ค. 2567
4) รณรงค์ รอบที่ 1	ส.ค. 2567
5) รายงานผลการรณรงค์ภายใน 2 สัปดาห์หลังจากรณรงค์รอบที่ 1 รายละเอียดตามหน้าที่ 7	ส.ค. - ก.ย. 2567
6) รณรงค์ รอบที่ 2	ก.ย. 2567
7) รายงานผลการรณรงค์ภายใน 2 สัปดาห์หลังจากรณรงค์รอบที่ 2 รายละเอียดตามหน้าที่ 7	ก.ย. - ต.ค. 2567
8) สคร. รวบรวมผลการรณรงค์ตามตาราง รง. FP 7 และ รง. FP 8 พร้อมแผนปฏิบัติงาน (Micro-planning) มายังกลุ่มงานโรคป้องกันด้วยวัคซีน กองโรคติดต่อทั่วไป	ก.ย. - ต.ค. 2567

หมายเหตุ : เนื่องจากการรณรงค์ดังกล่าวในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง ปี 2567 มีการจัดส่งวัคซีนเพียง 1 ครั้ง เพื่อใช้สำหรับในการรณรงค์ทั้ง 2 รอบ ไปยังโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) ในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน 2567 จึงขอความร่วมมือให้ผู้รับผิดชอบคลังวัคซีนในโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) จัดเตรียมพื้นที่สำหรับเก็บวัคซีน

3.2 พื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนตะวันตก (ไทย-เมียนมา)

กิจกรรม	ช่วงเวลา
1) วางแผนปฏิบัติงาน (Micro-planning)	มี.ค. - ธ.ค. 2567
2) สำรวจจำนวนกลุ่มเป้าหมาย	มี.ค. - เม.ย. 2567
3) จัดส่งวัคซีนไปยังโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP)	ส.ค. 2567
4) รณรงค์ รอบที่ 1	พ.ย. 2567
5) รายงานผลการรณรงค์ภายใน 2 สัปดาห์หลังจากรณรงค์รอบที่ 1 รายละเอียดตามหน้าที่ 7	พ.ย. - ธ.ค. 2567
6) รณรงค์ รอบที่ 2	ธ.ค. 2567
7) รายงานผลการรณรงค์ภายใน 2 สัปดาห์หลังจากรณรงค์รอบที่ 2 รายละเอียดตามหน้าที่ 7	ธ.ค. 2567 - ม.ค. 2568
8) สคร. รวบรวมผลการรณรงค์ตามตาราง รง. FP 7 และ รง. FP 8 พร้อมแผนปฏิบัติงาน (Micro-planning) มายังกลุ่มงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ฯ กองโรคติดต่อทั่วไป	ธ.ค. 2567 - ม.ค. 2568

หมายเหตุ : เนื่องจากการรณรงค์ดังกล่าวในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนตะวันตก (ไทย-เมียนมา) ปี 2567 มีการจัดส่งวัคซีนเพียง 1 ครั้ง เพื่อใช้สำหรับในการรณรงค์ทั้ง 2 รอบ ไปยังโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) ในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2567 จึงขอความร่วมมือให้ผู้รับผิดชอบคลังวัคซีนในโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) จัดเตรียมพื้นที่สำหรับเก็บวัคซีน

4. ตัวชี้วัดการรณรงค์

ระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอในช่วงการรณรงค์ฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 รายตำบล

ขั้นตอนการดาเนินการ

1. การสำรวจกลุ่มเป้าหมาย

เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริม คือ เด็กในกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ซึ่งเป็นเด็กที่มักจะได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ หรือ พื้นที่ติดกับประเทศที่มีการระบาดของโรคโปลิโอ และพื้นที่เสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโปลิโอกลับเข้ามาระบาดในประเทศไทย “ขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแจ้งหน่วยงานในพื้นที่เสี่ยง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลแม่ข่าย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ศูนย์บริการสาธารณสุข หรือศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อทราบและให้ดำเนินการสำรวจจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมและครบถ้วนมากที่สุด โดยเฉพาะเด็กที่เป็นกลุ่มแรงงานเคลื่อนย้ายหรือแรงงานต่างชาติที่อาจหลบซ่อนอยู่ในพื้นที่”

- **กลุ่มเป้าหมายเด็กไทย อายุต่ำกว่า 5 ปี** ให้ดำเนินการสำรวจจริงในพื้นที่ หรือ รวบรวมจากฐานข้อมูลประชากรในพื้นที่ ที่แต่ละสถานบริการพิจารณาเห็นว่าครบถ้วนมากที่สุด เช่น รบ.1ก/3 บัญชีกลุ่มอายุ ทะเบียนราษฎร จปฐ. ทะเบียนรายชื่อเด็กในศูนย์เด็กเล็ก เป็นต้น

- **สำหรับกลุ่มเป้าหมายเด็กต่างชาติ อายุต่ำกว่า 15 ปี** ให้ดำเนินการสำรวจจริงในพื้นที่และขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลประชากรกลุ่มนี้ ทั้งภาครัฐ เช่น สำนักงานแรงงานจังหวัด องค์การพัฒนาชุมชนและองค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร (NGO) ที่ดูแลช่วยเหลือต่างชาติในพื้นที่และในศูนย์พักพิงชั่วคราว รวบรวม ตรวจสอบและติดตามเด็กเป้าหมายในกลุ่มแรงงานต่างชาติที่เคลื่อนย้ายเข้ามาอาศัยอยู่พื้นที่หรือหลบซ่อนอยู่ในพื้นที่ให้ครอบคลุมมากที่สุด

2. การแจ้งจำนวนกลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่สำรวจกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เสี่ยงตาม รง. FP1 และให้หน่วยบริการจัดทำจำนวนเด็กที่สำรวจได้ และแจ้งจำนวนวัคซีนที่ต้องการใช้ตาม รง. FP2 ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือโรงพยาบาลแม่ข่ายรวบรวมและจัดทำ รง. FP3 ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดรวบรวม และจัดทำ รง. FP4 แจ้งสำนักงานป้องกันควบคุมโรค เพื่อรวบรวมข้อมูลจำนวนเป้าหมายและจำนวนวัคซีนที่ต้องการใช้ แจ้งไปยังกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค ทราบตามลำดับต่อไป

3. การเบิกจ่ายและการคาดการณ์การจำนวนวัคซีนที่ใช้ในการให้วัคซีนโปลิโอเสริม

3.1 ชนิดวัคซีน

วัคซีนที่ใช้ในการรณรงค์ครั้งนี้ คือ วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน (OPV) ขนาดบรรจุ 20 โดส/ขวด

3.2 การคาดการณ์การจำนวนวัคซีนที่ใช้ในการให้บริการ

วัคซีน OPV สำหรับรณรงค์

จำนวนวัคซีนที่ขอเบิก (ขวด)	=	จำนวนเป้าหมาย x ตัวคูณการสูญเสียวัคซีน
		ขนาดบรรจุ

โดย จำนวนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

อัตราการสูญเสียวัคซีน OPV = ร้อยละ 10 ; ตัวคูณการสูญเสียวัคซีน = 1.11

ขนาดบรรจุ = 20 โด๊ส ต่อ ขวด

ดังนั้น จำนวนวัคซีน OPV ที่ขอเบิก (ขวด) = $\frac{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมาย} \times 1.11}{20}$

20

ตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่รับผิดชอบจำนวน 30 คน ต้องใช้วัคซีนกี่ขวด

$$= \frac{30 \times 1.11}{20}$$

20

$$= 1.66 \text{ ขวด (ปัดเศษให้เป็น 2 ขวด)}$$

ดังนั้น จำนวนวัคซีน OPV ที่ต้องการใช้ คือ **2 ขวด**

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดรวบรวมยอดประชากรเด็กกลุ่มเป้าหมาย แยกเด็กไทยและเด็กต่างชาติรวมเป็นรายอำเภอ (CUP) และจำนวนวัคซีนที่ต้องการใช้ในการรณรงค์ โดยรายงานมายังกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค ผ่านสำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต เพื่อใช้ในการจัดสรรปริมาณวัคซีนต่อไป

3.3 การจัดส่งวัคซีน

กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค จะดำเนินการ “จัดส่งวัคซีนสำหรับการรณรงค์ฯ ไปยังโรงพยาบาลแม่ข่ายเป็นราย CUP เพียง 1 ครั้ง” เพื่อใช้สำหรับในการรณรงค์ทั้ง 2 รอบ ทั้งนี้ ขอให้ผู้รับผิดชอบประสานเภสัชกร ผู้รับผิดชอบคลังวัคซีน เพื่อเตรียมพื้นที่จัดเก็บวัคซีนและการตรวจรับวัคซีน รวมทั้งการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายวัคซีน แยกออกจากวัคซีน Routine

ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยในเรื่องของการจัดส่งวัคซีน หรือ ความรู้และการใช้วัคซีน OPV ขอให้ประสานไปยังกลุ่มงานบริหารเวชภัณฑ์และโลจิสติกส์ ติดต่อ 0 2590 3222

4. จัดทำแผนปฏิบัติงานในการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริม (Micro-planning)

เพื่อความสะดวกในการให้บริการ ขอให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่จัดทำแผนปฏิบัติงานในการรณรงค์ (Micro-planning) แบบมีรายละเอียด

- 1) การรณรงค์แบบกำหนดจุดให้บริการในลักษณะการตั้งหน่วยบริการ โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่นัดหมายให้ชัดเจน
- 2) การรณรงค์แบบออกให้บริการถึงหน้าประตูบ้าน (door-to-door) กำหนดทีมพื้นที่ขอบเขตรับผิดชอบของแต่ละทีม ตลอดจนกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุข หน่วยงานภาครัฐ อาสาสมัครภาคประชาชน และเครือข่ายไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ เพื่อให้มั่นใจว่าเด็กกลุ่มเป้าหมายทุกคนจะได้รับวัคซีนในช่วงรณรงค์

5. การประชาสัมพันธ์

เน้นประชาสัมพันธ์โครงการรณรงค์ให้วัคซีนโปลิโอเสริมผ่านเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หอกระจายข่าว อสม. สื่อวิทยุภายในท้องถิ่น เครือข่ายองค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร (NGO) สโมสรโรตารีสากล และผู้ประกอบการภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในการรณรงค์ให้มากที่สุด ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสื่อความรู้เกี่ยวกับโรคโปลิโอได้ทางเว็บไซต์กองโรคติดต่อทั่วไป

6. ปฏิบัติการให้วัคซีนในวันรณรงค์ ตามที่วางแผนไว้

เจ้าหน้าที่ดำเนินการให้วัคซีนตามแผนปฏิบัติการในการรณรงค์ช่วงเช้า อาจจะให้บริการในลักษณะการตั้งหน่วยบริการตามรายชื่อเด็กในแบบสำรวจกลุ่มเป้าหมาย (รง. FP1) ที่สำรวจไว้ และหลังการให้บริการในวันที่ให้วัคซีนโปลิโอเสริมเจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ได้รับวัคซีน เจ้าหน้าที่จะต้องออกไปติดตามให้วัคซีนแก่เด็กถึงประตูบ้าน (door-to-door) ในช่วงบ่าย โดยพยายามให้บริการให้ได้ความครอบคลุมมากที่สุด และดำเนินเก็บตกเด็กกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ได้รับวัคซีนภายใน 1-2 วัน หลังวันรณรงค์

7. การบริหารจัดการวัคซีนรณรงค์

7.1 การบริหารจัดการวัคซีนรณรงค์ภายในจังหวัด

ขอความร่วมมือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบริหารจัดการวัคซีนภายในจังหวัด โดยเกลี่ยวัคซีนจากพื้นที่ที่มีวัคซีนเกินกว่าจำนวนเป้าหมายให้กับพื้นที่ที่มีวัคซีนไม่เพียงพอ เพื่อให้ใช้วัคซีนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

7.2 การบริหารจัดการวัคซีนรณรงค์ระหว่างจังหวัด

สำหรับจังหวัดที่ได้มีการบริหารจัดการเกลี่ยวัคซีนภายในจังหวัด แต่วัคซีนสำหรับการรณรงค์ยังไม่เพียงพอ ขอความร่วมมือสำนักงานป้องกันควบคุมโรคประสานจัดการวัคซีนจังหวัดในเขตรับผิดชอบกรณีที่มีความจำเป็นต้องเกลี่ยวัคซีนข้ามจังหวัด

8. การรายงานผลการรณรงค์ให้วัคซีน

รายงานจำนวนเด็กที่ได้รับวัคซีนลงใน แบบ รง. FP5, รง. FP6, รง. FP7 และ รง. FP8 พร้อมแผนปฏิบัติงาน (Micro-planning) ส่งต่อไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ตามลำดับ ภายใน 2 สัปดาห์ หลังการให้วัคซีนเสริมแต่ละรอบ ซึ่งสำนักงานป้องกันควบคุมโรคจะรวบรวมส่งต่อมายังกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคตามลำดับ

9. การบันทึกข้อมูลการรับวัคซีน

บันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (สมุดสีชมพู) พร้อมทั้งทำการบันทึกในโปรแกรมบันทึกข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูล 43 แฟ้ม) โดยใช้รหัสวัคซีน 089 ชื่อวัคซีน OPVC (โอพีวีซี) รหัส ICD-10-TM Z24.0

แบบบันทึกการรายงาน

1. แบบบัญชีรายชื่อเด็กกลุ่มเป้าหมาย (รง. FP1)

แบบบันทึกที่เจ้าหน้าที่ ใช้ระหว่างการสำรวจเป้าหมายเพื่อบันทึกรายละเอียดของเด็กในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่รับผิดชอบ ได้แก่ ชื่อ สกุล ที่อยู่ วันที่ได้รับวัคซีนโปลิโอ ทั้งตามกำหนดปกติและการให้วัคซีนโปลิโอเสริม

สำหรับเด็กที่ไม่มีรายชื่ออยู่ในการสำรวจ หากพบในวันให้วัคซีนโปลิโอเสริมทั้ง 2 ครั้ง ให้กรอกรายชื่อเด็กรายนั้นเพิ่มต่อท้ายแบบบันทึกนี้

2. แบบฟอร์มแจ้งพื้นที่และจำนวนเป้าหมายการให้วัคซีนโปลิโอเสริม (รง. FP2, รง. FP3, รง. FP4)

แบบฟอร์มที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขใช้แจ้งจำนวนเด็กทั้งหมดที่สำรวจพบ วันที่ให้วัคซีนโปลิโอเสริม จำนวนวัคซีนที่ต้องการใช้ เพื่อใช้วางแผนในการให้วัคซีนโปลิโอเสริมต่อไป

- หน่วยบริการ / โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล / ศูนย์พักพิงชั่วคราว ส่ง รง. FP2 ไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือ โรงพยาบาลแม่ข่าย

- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือ โรงพยาบาลแม่ข่าย ส่ง รง. FP3 ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่ง รง. FP4 ไปยัง สำนักงานป้องกันควบคุมโรค

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ส่ง รง. FP4 ไปยัง กลุ่มงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคและแผนงานโรคป้องกันด้วยวัคซีน กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค หรือผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ vaccine.ddc@gmail.com ติดต่อ 02 590 3196 - 7

3. แบบฟอร์มรายงานผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กเป้าหมายพิเศษ (รง. FP5)

สถานบริการแต่ละแห่งจัดทำแบบรายงานผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมหลังจากเสร็จสิ้นในแต่ละรอบส่งไปที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือ โรงพยาบาลแม่ข่าย ให้เสร็จสิ้นภายใน 2 สัปดาห์ หลังวันให้วัคซีนโปลิโอเสริม

4. แบบรายงานผลงานการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (รง. FP6)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือ โรงพยาบาลแม่ข่าย เป็นผู้จัดทำ รง. FP6 โดยรวบรวมจาก รง. FP5 ที่หน่วยบริการรายงานผลมา และส่ง รง. FP6 ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

5. แบบรายงานผลงานการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (รง. FP7)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้จัดทำ รง. FP7 ผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมของแต่ละตำบลในอำเภอของจังหวัดนั้นๆ โดยรวบรวมจาก รง. FP6

6. แบบรายงานผลงานการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (รง. FP8)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้จัดทำ รง. FP8 ผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมของทั้งจังหวัด โดยรวบรวมจาก รง. FP7 ซึ่งสรุปรายงานความครอบคลุมเป็นรายตำบล และรวบรวมรายงานจำนวนตำบลจำแนกตามระดับความครอบคลุม สรุปข้อมูลพร้อมทั้งรายละเอียดผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมโดยจำแนกเป็น เด็กไทย และเด็กต่างชาติและจำนวนวัคซีนที่เปิดใช้ในการให้วัคซีนโปลิโอเสริม

7. แผนปฏิบัติงานในการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริม (Micro-planning)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและหน่วยบริการ จัดทำแผนดำเนินงาน (Microplanning) โดยส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ทั้งนี้ เมื่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดรวบรวมข้อมูล รง. FP7 , รง. FP8 และแผนปฏิบัติงาน (Micro-planning) โปรดส่งรายงาน รง. FP7 , รง. FP8 แผนปฏิบัติงาน (Micro-planning) และรวมถึงปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการ ข้อเสนอแนะดังกล่าว ไปยังสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ภายใน 1 เดือน หลังการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแต่ละรอบ และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำเนาส่งต่อมายัง กลุ่มงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคและแผนงานโรคป้องกันด้วยวัคซีน กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค ต่อไป หรือ ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ vaccine.ddc@gmail.com ติดต่อ 02 590 3196-7

ภาพที่ 7.แบบฟอร์ม รายงานผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กเป้าหมายพิเศษ (รง. FP6)

ระดับอำเภอ

รง. FP 6

แบบรายงานผลงานการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

เด็กไทย   เด็กต่างชาติ

การให้วัคซีนโปลิโอเสริม ครั้งที่ 1 วันที่ ...../...../.....   ครั้งที่ 2 วันที่ ...../...../.....

อำเภอ ..... จังหวัด .....

ตำบล	รพ.สต./ สอ.	จำนวนเด็กในพื้นที่ รับผิดชอบที่สำรวจไว้ (ตาม FP.๑)	จำนวนเด็กที่ได้รับวัคซีนโปลิโอ						จำนวนเด็กที่ เกิดใหม่หรือ ย้ายเข้ามาอยู่ ใหม่หลังการ สำรวจ	จำนวนเด็กที่ไม่พบ ในช่วงการให้วัคซีน โปลิโอเสริม		จำนวน วัคซีนที่ เปิดใช้ (ขวด)	จำนวน วัคซีน คงเหลือ (ขวด)
			เด็กในจังหวัด			เด็ก นอกจังหวัด	** ผลการ ปฏิบัติงานให้ วัคซีนช่วงการให้ วัคซีนโปลิโอเสริม	ย้ายออก หรือตาย		ไม่ทราบ ว่าเด็ก อยู่ที่ใด			
			เด็กในพื้นที่		เด็กนอก พื้นที่								
			ได้รับใน พื้นที่	ได้รับจาก ที่อื่น				*ความครอบคลุม (%)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)						
1	1												
	2												
	3												
	รวม												
2	1												
	2												
	3												
	รวม												
รวมทั้งอำเภอ													

หมายเหตุ

1. * ความครอบคลุมของการให้วัคซีนโปลิโอเสริม (%) = $\frac{\text{จำนวนเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้รับวัคซีนโปลิโอช่วงการให้วัคซีนโปลิโอเสริมทั้งหมด}}{\text{จำนวนเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบทั้งหมด}} \times 100$

1.1 จำนวนเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้รับวัคซีนโปลิโอช่วงการให้วัคซีนโปลิโอเสริมทั้งหมด = (2) + (3) คน

1.2 จำนวนเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่ที่รับผิดชอบทั้งหมด = (1) + (6) - (7) คน

2. ** ผลการปฏิบัติงานให้วัคซีนโปลิโอเสริม = (2) + (4) + (5)

ภาพที่ 7.แบบฟอร์ม รายงานผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กเป้าหมายพิเศษ (รง. FP7)

ระดับจังหวัด

รง. FP 7

แบบรายงานผลงานการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

เด็กไทย   เด็กต่างชาติ

การให้วัคซีนโปลิโอเสริม ครั้งที่ 1 วันที่ ...../...../.....   ครั้งที่ 2 วันที่ ...../...../.....

จังหวัด .....

อำเภอ	ตำบล	รพ.สต./ สอ.	จำนวนเด็กใน พื้นที่ รับผิดชอบที่ สำรวจไว้ (ตาม FP.๑)	จำนวนเด็กที่ได้รับวัคซีนโปลิโอ						จำนวนเด็กที่ เกิดใหม่หรือ ย้ายเข้ามาอยู่ ใหม่หลังการ สำรวจ	จำนวนเด็กที่ไม่พบ ในช่วงการให้วัคซีน โปลิโอเสริม		จำนวน วัคซีนที่ เปิดใช้ (ขวด)	จำนวน วัคซีน คงเหลือ (ขวด)
				เด็กในจังหวัด			เด็ก นอกจังหวัด	** ผลการ ปฏิบัติงานให้ วัคซีนช่วงการ ให้วัคซีนโปลิโอ เสริม	ย้ายออก หรือตาย		ไม่ทราบ ว่าเด็ก อยู่ที่ใด			
				เด็กในพื้นที่		เด็กนอก พื้นที่								
				ได้รับใน พื้นที่	ได้รับจาก ที่อื่น				*ความครอบคลุม (%)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)							
1	1	1												
		2												
		รวม												
	2	2	1											
		2												
		รวม												
รวมทั้งจังหวัด														

หมายเหตุ

1. * ความครอบคลุมของการให้วัคซีนโปลิโอเสริม (%) = $\frac{\text{จำนวนเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้รับวัคซีนโปลิโอช่วงการให้วัคซีนโปลิโอเสริมทั้งหมด}}{\text{จำนวนเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบทั้งหมด}} \times 100$

1.1 จำนวนเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้รับวัคซีนโปลิโอช่วงการให้วัคซีนโปลิโอเสริมทั้งหมด = (2) + (3) คน

1.2 จำนวนเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่ที่รับผิดชอบทั้งหมด = (1) + (6) - (7) คน

2. ** ผลการปฏิบัติงานให้วัคซีนโปลิโอเสริม = (2) + (4) + (5)

ระดับจังหวัด

รง. FP 8

แบบรายงานจำนวนตำบล ในเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
จำแนกตามระดับความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนโปลิโอเสริม
จังหวัด .....

ครั้งที่ 1 ...../...../.....   ครั้งที่ 2 ...../...../.....

กลุ่มเป้าหมายที่ให้วัคซีนเสริม เด็กไทย ทั้งหมด ..... ตำบล

กลุ่มเป้าหมายที่ให้วัคซีนเสริม เด็กต่างชาติ ทั้งหมด ..... ตำบล

ลักษณะประชากร เป้าหมาย	จำนวนตำบลจำแนกตามระดับความครอบคลุม					
	ร้อยละ <50	ร้อยละ 50-59	ร้อยละ 60-69	ร้อยละ 70-79	ร้อยละ 80-89	ร้อยละ 90-100
เด็กไทย						
เด็กต่างชาติ						

สรุปผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริม จำแนกตามลักษณะประชากรเป้าหมาย

ผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริม	เด็กไทย	เด็กต่างชาติ
1. จำนวนเด็กที่หยอดวัคซีนโปลิโอได้ทั้งหมด รวมเด็กในจังหวัด นอกจังหวัด (จากหมายเหตุ ข้อ 2 ใน รง. FP7)	.....	.....
2. จำนวนเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด (จากหมายเหตุ ข้อ 1.1 ใน รง. FP7)	.....	.....
3. จำนวนเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด ได้รับวัคซีนโปลิโอ (จากหมายเหตุ ข้อ 1.2 ใน รง. FP7)	.....	.....

จำนวนวัคซีนที่เปิดใช้ทั้งหมด .....ขวด

เอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินรณรงค์

เจ้าหน้าที่สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง ปี 2567 ผ่านทางเว็บไซต์ <https://shorturl-ddc.moph.go.th/LgXji> หรือ ผ่าน QR Code ด้านล่าง โดยประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้

1. แนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง พ.ศ. 2567
2. ตัวโครงการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริมในพื้นที่เสี่ยง พ.ศ. 2563-2567
3. แบบฟอร์ม แผนปฏิบัติงานในการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริม (Micro-planning)
4. แบบฟอร์ม แบบบัญชีรายชื่อเด็กกลุ่มเป้าหมายการให้วัคซีนโปลิโอเสริม (รง. FP1)
5. แบบฟอร์มแจ้งพื้นที่และจำนวนเป้าหมายการให้วัคซีนโปลิโอเสริม (รง. FP2, รง. FP3, รง. FP4)
6. แบบฟอร์ม รายงานผลการให้วัคซีนโปลิโอเสริมแก่เด็กเป้าหมายพิเศษ (รง. FP5, รง. FP6 ,รง. FP7)
7. แบบรายงานจำนวนตำบล ในเด็กกลุ่มเป้าหมายพิเศษจำแนกตามระดับความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนโปลิโอเสริม (รง. FP8)
8. แผนการจัดส่งวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ (b-OPV) สำหรับโครงการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอเสริม ปี 2567
9. อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

